

Anne-Marie Hooyberghs

Herinneringen

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

Zodra Kristie Vrank de deur opendeed, drong de stank haar neus binnen. De kamer was verduisterd. Iemand had de gordijnen dichtgeschoven, waardoor alleen nog diffuus licht de kamer binnendrong. Een kleine kier in het midden liet een straal helder licht op een ingelijste foto vallen die op een donker gebeitst kastje stond.

Kristie keek naar de oude vrouw die in het bed lag. Ze leek rustig te slapen, maar ondanks het vage licht kon je zien dat dat niet het geval was. Haar ogen waren open en weerkaatsten het licht dat door de kier naar binnen scheen. Verder waren ze dof en levenloos. Kristie keek naar het dode gezicht en probeerde voorzichtig de oogleden naar beneden te duwen, maar dat lukte niet. De ogen bleven half open, alsof ze niet wilden toegeven dat het zicht eruit was weggeglip. ‘Zo, mevrouw Schellens, is het nu dan toch gelukt?’ vroeg ze zacht, alsof de vrouw haar nog kon horen. ‘De vorige twee keren hebben we uw familie in allerijl opgeroepen omdat we verwachtten dat u de nacht niet zou halen, maar iedere keer verbaasde u ons door erbovenop te komen. Nu bent u dan toch gegaan. Ik

hoop dat u gelukkig bent bij uw Ferdinand.’ Ze keek naar de foto op het kastje: een oudere man met een pet op. Ze wist dat de vrouw gelukkig was geweest met haar man en kinderen, en dat de dood van haar echtgenoot, amper een halfjaar geleden, haar aftakeling en einde had bespoedigd.

Kristie werd opgeschrikt doordat de deur openging, en een andere jonge vrouw de kamer in kwam. ‘O, ben je er al?’ vroeg die luid toen ze Kristie naast het bed zag staan. ‘Ik had je zo vlug niet verwacht.’

‘Ik ben er ook nog maar net, Hanne. Ik kon wat eerder weg dan verwacht en ik wilde je niet alleen laten beginnen.’

‘Dank je wel. Het is inderdaad niet plezierig in je eentje een dode af te leggen. Je weet dat er niets kan gebeuren, maar het blijft altijd een beetje griezelig. Laten we maar vlug beginnen. Maar eerst zal ik een raam openzetten.’ Ze trok haar neus op terwijl ze naar het raam liep. Ze schoof met een zwierige beweging de gordijnen opzij, waardoor de kamer plotseling baadde in een zee van licht. Ze deed het raam open en ademde diep de frisse lucht in alvorens zich om te draaien.

Kristie had de deken al van het bed getrokken en vroeg: ‘Hoe is het met de familie, Hanne?’

Hanne haalde haar schouders op. ‘Ach, ze zijn verdrietig, maar ze wisten dat dit zou komen. Het feit dat Mina Schellens bijna negentig is geworden, maakt het gemakkelijker te accepteren, maar een geliefde verliezen blijft moeilijk. Gelukkig waren de kinderen er allemaal bij. Ik heb hen naar de zithoek gebracht en hun koffie aangeboden, zodat ze in alle rust hun verdriet kunnen delen. Wanneer we mevrouw afgelegd hebben, kunnen ze nog afscheid nemen voordat de begrafenisondernemer haar komt halen.’

‘Het zou mooi zijn als we haar ogen konden sluiten. Ik heb al geprobeerd ze dicht te krijgen, maar het lukte me niet,’ zei Kristie terwijl ze Mina’s nachtjapon uittrokken om het dode lichaam te kunnen wassen.

Hanne vulde een teiltje met water en nam de zeep. ‘We zullen haar netjes wassen en haar haar mooiste kleren aantrekken. De rest is werk voor de begrafenisondernemer. Die weet daar wel raad mee,’ antwoordde ze terwijl ze het badkamertje uit kwam.

Kristie keek naar Mina’s wasbleke, gerimpelde gezicht en het grijze haar dat alle kanten uit

piekte. Het leek Hanne allemaal weinig te doen, maar Kristie probeerde zich voor te stellen hoe het zou zijn als haar eigen moeder daar zou liggen. Ze zou het fijn vinden als het laatste beeld van haar moeder was zoals ze echt was. Het zou haar verdriet verzachten. Ze wendde haar blik met een ruk af van het dode gezicht. De gedachte dat haar eigen moeder ook ooit zou sterven, benauwde haar. ‘Wanneer ze gewassen is, zal ik haar haren onder handen nemen,’ zei ze vlug om haar gedachten te verzetten.

Ze werkten in stilte verder. Mina werd zorgvuldig gewassen met een geurige zeep, haar haren werden keurig opgestoken, en ze werd aangekleed in haar mooiste jurk. Ze legden een paar kussens onder haar hoofd, zodat haar kin op haar borst rustte, en haar mond dicht bleef. Zo leken haar ogen ook meer gesloten.

Hanne nam haar handen en vouwde de vingers in elkaar, waarna ze ze op het witte laken legde. Ze deed een paar stappen achteruit en bekeek het resultaat. ‘Dat hebben we netjes gedaan, Kristie. Zal ik de familie halen?’

Kristie knikte. ‘Ik zal nog wat deodorant spuiten.’ Daarna ze sloot het raam en trok ze de gordijnen weer dicht, maar ze zorgde ervoor dat

er net voldoende licht binnenkwam. Ze keek nog een laatste keer naar het roerloze gezicht van de vrouw die ze zo lang gekend en verzorgd had. 'Rust zacht, mevrouw Schellens,' mompelde ze fluisterend, waarna ze de kamer verliet.

Door Kristies beroep als verpleegkundige in een verzorgingshuis voor bejaarden werd ze geregeld met de dood geconfronteerd. Dat kon bijna niet anders. Meestal kwamen hier alleen maar mensen die ziek waren of zo oud dat ze zichzelf niet meer konden helpen. Dan was de dood nooit veraf. Maar het bleef moeilijk eraan te wennen. Gelukkig had ze het zo druk dat ze bijna geen tijd had om er lang bij stil te staan.

Lopend door de gang haalde Kristie diep adem. Ze probeerde Mina Schellens uit haar hoofd te zetten. Er waren nog andere mensen die haar nodig hadden en die haar volle aandacht verdienden. Ze bleef staan bij een deur met nummer 14. De kamer was sinds vanochtend weer bewoond. Binnen een paar dagen zou er ook iemand anders in mevrouw Schellens kamer wonen. Wachtkamers van de dood. Kristie schudde haar hoofd. Zo mocht ze niet denken. Iedereen had recht op een waardige oude dag, en als dat niet meer zelfstandig kon, was het goed

dat er plaatsen waren als hier, waar ze verzorging en ondersteuning kregen. Kristie klopte en wachtte. Maar toen ze niets hoorde, deed ze de deur open.

In eerste instantie zag ze niemand. Het bed was netjes opgemaakt, en in de kamer stonden spulletjes die ze nog niet eerder gezien had. Er hingen een paar schilderijen aan de muur, en een zwarte leren relaxfauteuil stond met de rug naar haar toe bij het raam. De bewoonster moest dus al gearriveerd zijn. Een zekere Katarina Vanberkmoes, achtentachtig jaar, weduwe. Cerebrovasculair accident met linkszijdige verlamming, revalidatie, bloedverdunner Marcoumar. Dat was de informatie die ze vanochtend over de vrouw gelezen had.

Kristie glimlachte. Het feit dat ze niemand zag, was een goed teken. Dat betekende dat Katarina Vanberkmoes nog redelijk gezond was en haar eigen weg kon gaan. Waarschijnlijk was ze al op verkenningstocht. Kristie kon beter over een uurtje terugkomen.

Ze wilde de deur weer dichtdoen, toen haar aandacht getrokken werd door een zacht geluid. Het was niet meer dan geritsel van papier, maar voor Kristie voldoende om de kamer in te gaan.

Toen ze bij de leren fauteuil kwam, zag ze dat er iemand in zat. Doordat de hoge rugleuning naar haar toe stond, was het haar niet eerder opgevallen. Ze zag een kleine, tengere vrouw, bijna knokig, met wit opgestoken haar. Ze had een grote bril op, en haar gezicht vertoonde veel rimpels, maar ze zag er verzorgd en tamelijk gaaf uit voor een vrouw van haar leeftijd. Ze was ook netjes gekleed, in een rok met witte bloes en een bijpassend kort jasje. Er stond een koptelefoon op haar hoofd met van die enorme schijven, die niet alleen haar oren, maar ook de helft van haar hoofd bedekten. Haar hele hoofd verdween achter bril en koptelefoon. Ze zat geconcentreerd een boek te lezen.

Toen de oude vrouw merkte dat er iemand naast haar stond, ging er een schok door haar heen. Ze schrok, liet het boek op haar schoot vallen en zette de koptelefoon af. 'Tjonge! Je liet me schrikken, kind.'

'Het spijt me,' verontschuldigde Kristie zich. 'Dat was niet mijn bedoeling. Ik ben Kristie Vrank, de verpleegkundige van dienst. Ik kwam kijken hoe het met u gaat. Zo te zien hebt u het al gezellig ingericht.'

De vrouw keek haar geërgerd aan. 'Nou,

noem het maar gezellig. Een slaapkamer blijft een slaapkamer. Daar kun je moeilijk een gezellige woonruimte van maken. Maar ze hebben me uitdrukkelijk gezegd dat ik geen patiënt ben, maar dat ik hier woon. Ik betaal voor deze kamer en ik verwacht dan ook privacy. Ik wil niet dat iedereen zomaar mijn kamer in en uit loopt. Ik wil zo vlug mogelijk een sleutel!’

Kristie stond een moment sprakeloos. Deze dame was niet op haar mondje gevallen. ‘Ik heb echt geklopt, hoor. Maar dat hebt u waarschijnlijk niet gehoord door de koptelefoon. Bovendien moet ik u teleurstellen. De deuren worden hier nooit op slot gedaan. Anders kunnen we er in geval van nood niet in, ziet u, mevrouw Vanberkmoes.’

‘Mevrouw Dubois! Ik wil aangesproken worden met de naam van mijn echtgenoot. Dat hij er niet meer is, wil niet zeggen dat ik zijn naam niet meer mag dragen!’

‘Ik zal er rekening mee houden, mevrouw Dubois. Ik wil ook doorgeven dat ik over een halfuurtje terugkom om bloed te prikken. Uw bloed moet regelmatig gecontroleerd worden om de medicijnen zo goed mogelijk...’

‘Ja, dat weet ik,’ onderbrak de oude vrouw

haar. Ze wuifde met haar hand in de richting van de deur. 'Ga nu maar. Dan kan ik verder lezen. Ik heb niet de hele dag de tijd om naar indringers te luisteren.' Ze zette de koptelefoon weer op haar hoofd, pakte haar boek op en deed alsof Kristie niet meer bestond. Een veelzeggend gebaar.

Kristie trok een verontwaardigd gezicht, maar besloot het erbij te laten. Wat had het voor zin haar ongenoegen kenbaar te maken? Ze verliet de kamer met de gedachte dat ze met deze mevrouw voorlopig nog niet klaar was.

Kristie had mevrouw Vanberkmoes al uit haar gedachten gezet toen ze de volgende kamer in ging, waar ze wel met open armen ontvangen werd. Ze kon haar energie beter aan deze mensen besteden.

Maar toen ze 's middags in de eetzaal bij haar collega's aanschoof, hoorde ze dat mevrouw Vanberkmoes al naam had gemaakt.

'Wat een kapsones heeft dat mens, zeg. Ik ging vragen of ze een bepaald dieet had en of er dingen waren waarvoor ze allergisch is, maar ze schopte me bijna de kamer uit,' hoorde ze Erika zeggen.

Hanne lachte luid. 'Dat had ik wel eens willen zien, Erika. Ze is toch gedeeltelijk verlamd?'